

Datum: 16.3.2017
Medij: Politika
Rubrika: Bez naslova
Autori: J.S.T.

Napomena:
Površina: 95
Tiraž: 0

Naslov: Odrasli ne smeju da postanu nevidljivi

Strana: 9

Одрасли не смеју да постану невидљиви

Весна Петровић је председница Удружења Србије за помоћ особама са аутизмом које су основале маме пре 40 година, и сви његови чланови трагају за системским решењима која би олакшала живот особама са аутизмом и њиховим породицама. Као мајка тридесетосмогодишњака одлично зна како је у Србији борити се са стањем какво је аутизам. Из личног искуства и сазнања родитеља и деце са којима се сусреће како код нас тако и широм света наглашава да су најважније области дијагностика и рана интервенција, право на школовање и рад, здравствена и социјална заштита и помоћ породицама. Одрасли са аутизмом не смеју да постану невидљиви. Јер за њих како одрастају тако нема даљег образовања, нема социјализације, једноставно нестају.

„Политика“ у партнерству са Уницефом ову страну посвећује сазнањима са скупа „Живети са аутизмом“ у организацији Уницефа, Друштва за дечју и адолесцентну психијатрију и сродне струке Србије, Савеза удружења Србије за помоћ особама са аутизмом, министарстава здравља и просвете и „Аутизм спикса“

Datum: 16.3.2017

Medij: Politika

Rubrika: Bez naslova

Autori: Redakcija

Teme: Deca sa smetnjama u razvoju, Zdravlje dece

Napomena:

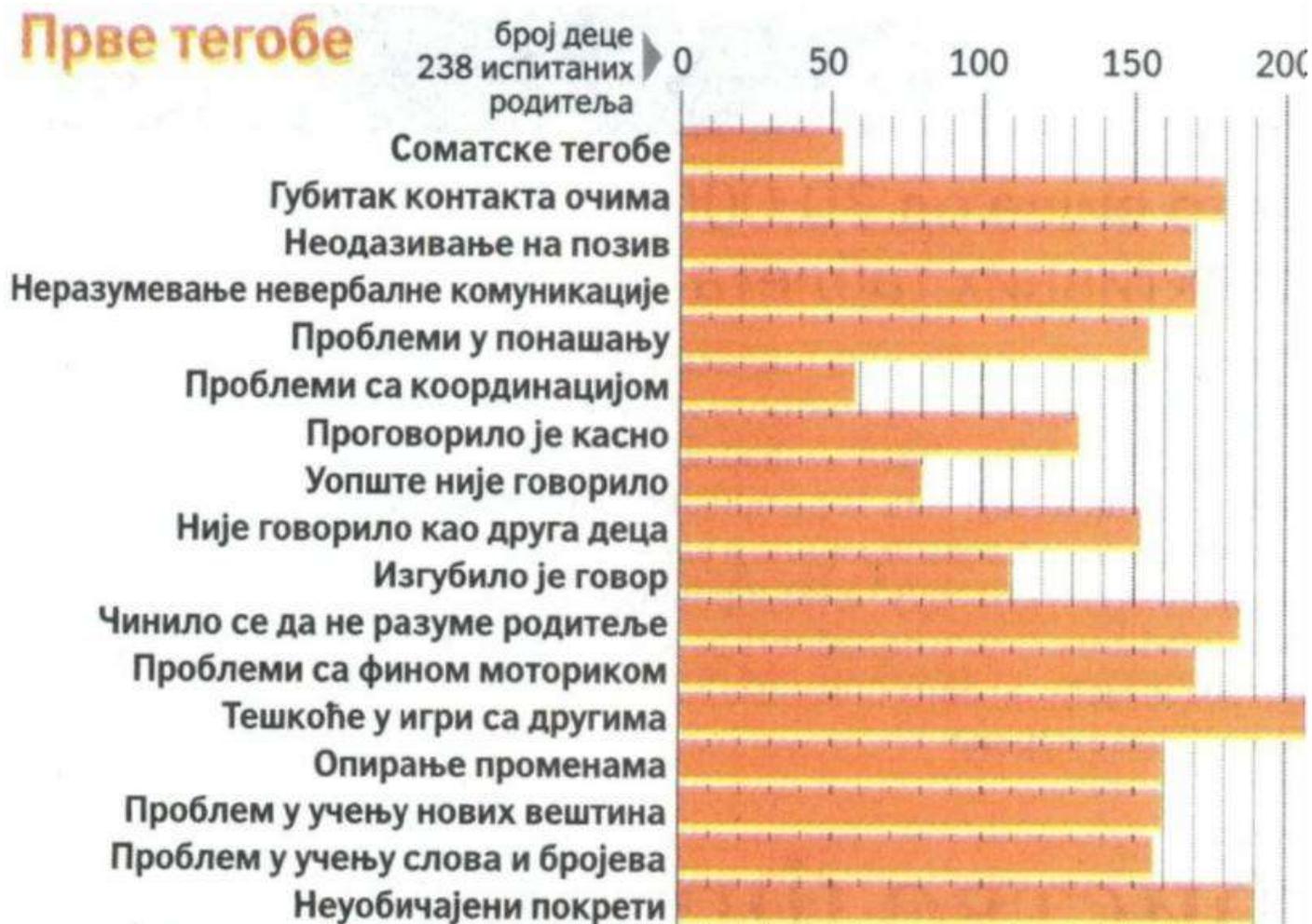
Površina: 100

Tiraž: 0

Naslov: Prve tegobe

Strana: 9

Родитељи су имали могућност да наведу више различитих тегоба. Најчешћи први знаци проблема које су уочили код своје деце биле су тешкоће у комуникацији с другом децом, присуство необичних покрета или радњи детета, немогућност разумевања, губитак контакта очима и др... (неодазивање на позив, неразумевање било ког облика комуникације, проблеми у понашању)

Datum: 16.3.2017

Medij: Politika

Rubrika: Bez naslova

Autori: D.I.

Teme: Deca sa smetnjama u razvoju

Napomena:

Površina: 85

Tiraž: 0

Naslov: **Ši: Nema veze između autizma i vakcine**

Strana: 9

Ши: Нема везе између аутизма и вакцине

Последњих година забележен је драстичан пораст у дијагностиковању особа са аутизмом, објашњава Енди Ши из међународне организације „Аутизм спикс”. Више је разлога за то, објашњава овај стручњак за наш лист: педијатри али и други стручњаци боље препознају симптоме аутизма, родитељи су упућенији у овај проблем и препознају знаке које повезују са аутизмом, усавршене су методе постављања дијагнозе, али и све је више загађења ваздуха којем су људи изложени и све шира употреба пестицида.

„Центар за контролу болести у Америци бележи сваке године нове случајеве, док америчка влада сваке три године објављује најновије податке о броју особа са аутизмом”, објашњава Ши.

Многи појаву аутизма повезују са вакцинацијом деце у раном узрасту против тешких заразних болести. Ши, међутим, за наш лист тврди да оваква веза никада није доказана.

„Проверавали смо ове приче и заједно са државом али и сами као удружење потрошили милионе долара истражујући било какво постојање везе између вакцинисања малишана и појаве аутизма. Упркос детаљним испитивањима таква веза није утврђена”, напомиње овај стручњак.

Д. И.

Datum: 16.3.2017

Medij: Politika

Rubrika: Bez naslova

Autori: J.S.T.

Теме: Деца са сметњама у развоју

Напомена:

Површина: 65

Тираж: 0

Naslov: Tim stručnjaka i roditelji kao pomoć detetu

Strana: 9

Тим стручњака и родитељи као помоћ детету

Рано препознавање деце са аутизмом је кључно за њихов напредак и за повољније исходе. У том случају могућа је правовремена подршка и едуковање породице, а тако се иде ка бољим језичким способностима, социјалним односима... Др Миодраг Станковић, дечји психијатар, наглашава да скрининг на неким местима постоји али га нема системски код нас, а више је него неопходан. У нашој земљи нема ни одговарајућег центра за едукацију, нема тренера који би се бавили и децом и родитељима, нема специјализованог водича, али интерес за повезивање стручњака на свим нивоима постоји и то је јако важно за децу и одрасле са аутизмом, напомиње Станковић.

Психијатар др Ненад Рудић истакао је да и кад се дијагноза постави специфичан лек не постоји. Третман је најчешће веома интензиван подухват који укључује породицу детета и цео тим стручњака. У интервенције морају бити укључени сви: здравствени, систем социјалне заштите и образовања. J. S. T.

Datum: 16.3.2017

Medij: Politika

Rubrika: Bez naslova

Autori: J.S.T.

Теме: Деца са сметњама у развоју

Naslov: Успоставити правила понашања

Напомена:

Površina: 101

Tiraž: 0

Strana: 9

Успоставити правила понашања

Образовни систем може да пружи подршке које нису ни компликоване ни захтевне, нагласила је Љиљана Симић, сарадник за инклузивно образовање у Министарству просвете, говорећи о школским и социјалним програмима подршке деци и родитељима. То подразумева да се детету омогући да у потпуности упозна нови простор, да изведе неку од својих ритуалних радњи и да се врати на активност коју је започео. Важно је успоставити правила понашања, редослед и распоред активности и тога се строго придржавати, најавити сваку промену када се одступа од уобичајеног, давати му једноставне и кратке налоге и не прекидати га у започетој активности, а ако је баш неопходно онда га и наводити да се то убрзано заврши.

У једној школи дечак са аутизмом није могао да седи 45 минута на часу, устајао је и шетао по учионици. Наравно, то је реметило и рад осталих ђака. Учитељица је решила проблем на следећи начин: залепила је траку на под и рекла му: „Можеш до ходаш али само до ове линије”. Када се договори направе ова деца их доследно поштују док се не уведе ново правило. Када је касније хтела да доприне се његовој саморегулацији учитељица је направила мали семафор од картона. Док је час трајао, не ометајући никога дечак би уместо питања да ли сме да устане подизао зеленог чикицу од картона. Учитељица је одговарала показујући му зеленог или црвеног, сходно ситуацији. Овај пример показује да и када дете не говори, не значи да не може да комуницира.

J. S. T.

Datum: 16.3.2017

Medij: Politika

Rubrika: Bez naslova

Autori: Julijana Simić Tenšić

Теме: Деца са сметњама у развоју, Здравље деце

Naslov: **Дијагноза се најчешће постави у четвртој години**

Напомена:

Površina: 173

Tiraž: 0

Strana: 9

Дијагноза се најчешће постави у четвртој години

Аутизам се чешће јавља код дечака него код девојчица и углавном је тај однос око четири према један. Прве тегобе код деце у најранијем узрасту углавном се уочавају у игри, родитељи ма се чини да их дете не разуме, да се необично понаша, не одазива се на позиве, опире се променама, има проблеме у учењу нових вештина... У великом проценту малишани не говоре или користе тек појединачне речи или фразе од две-три речи, а мали проценат њих користи сложене реченице. Забринутост за стање детета најчешће прво испољи мајка, јер највише времена проводи са њим.

Ово су само неки од резултата добијених од 238 испитаника који су одговорали на питања о потребама родитеља деце са аутизмом. Аутор упитника који је код нас спроведен од октобра

прошле до краја јануара ове године су Ејми Данијелс и организација СЕАН (југоисточна европска мрежа аутизма) а резултате је представила доцент др Милица Пејовић Милованчевић, дечји психијатар.

Одговори показују да је код највећег броја деце дијагноза постављена у 3,3 године, поставио ју је дечји психијатар или тим професионалаца, неуролог... За здравствену помоћ родитељи се најчешће обраћају дечјим психијатрима и психолозима и дечјим неуролозима.

Не треба заборавити да статистички гледано код нас један лекар специјалиста долази на 47.497 деце и адолесцената. Укупан број неуропсихијатара, психијатара и дечјих психијатара који се баве децом и младима у психијатријским установама Србије и у

оквиру регионалних здравствених центара, домова здравља, приватној пракси је 46 лекара. Укупно је 27 дечјих психијатара специјализирало до 2015. године. Осим у Београду, Нишу и Новом Саду, по један специјалиста дечије психијатрије је у Сремској Митровици, Шапцу, Краљеву, Крушевцу, Бору, Чачку, Јагодини, Ђуприји и Вршцу. Тренутно је на специјализацији 20 лекара.

Родитељи се најчешће информисају на интернету и то на форумима, сајтовима, а не код професионалаца што може да буде и додатни проблем, приличан број њих око 32 одсто од 238 учесника упитника се осећа беспомоћно јер има дете са аутизмом, а око 30 одсто сматра да су дискриминисани.

Јулијана Симић Теншић

Datum: 16.3.2017
Medij: Politika
Rubrika: Bez naslova
Autori: Redakcija
Teme: Deca sa smetnjama u razvoju

Napomena:
Površina: 53
Tiraž: 0

Naslov: Redovno školovanje

Strana: 9

Редовно школовање

Деци са аутизмом неопходно је обезбедити добру здравствену и социјалну заштиту, али и квалитетно школовање какво имају њихови вршњаци. Већина малишана са аутизмом у Великој Британији знање стиче у класичним основним школама, њих 73 одсто, док преосталих 27 одсто похађа специјалне школе, објашњава Сара Парсонс, професорка са универзитета Саутхемптон из Велике Британије. Велики утицај на образовање особа са аутизмом, према истраживањима спроведеним у Великој Британији, имају њихови вршњаци, али важно је према оцени ове професорке, примењивати правило да приступ који важи за једно дете са аутизмом, не важи за све.

Datum: 16.3.2017

Medij: Politika

Rubrika: Bez naslova

Autori: D.I.

Теме: Zdravlje dece, Deca sa smetnjama u razvoju

Naslov: **Najvažnije otkriti poremećaj na vreme**

Napomena:

Površina: 130

Tiraž: 0

Strana: 9

Најважније открити поремећај на време

Фото Ј. С. Т.

**Марија Лујза
Скатони**

Аутизам је спектар неуро-развојних поремећаја које карактеришу проблеми у комуникацији, социјалним интеракцијама као и понављање одређених образаца понашања. Први знаци аутизма могу се јавити у најранијем добу, каже др Марија Лујза Скатони, координаторка италијанске Мреже за рану дијагностику поремећаја из аутистичног спектра и старији истраживач на Институту Супериоре ди Санита у Риму.

„Најважније је открити поремећаје док се мозак детета развија, јер тада можемо да научимо дете одређеним обрасцима понашања и да га усмеримо на прави начин”, објашњава за „Политику” др Скатони.

Поремећаји у вези са аутизмом јављају се најчешће између 14 и 19 месеци бебиног живота: то су одсуство иницијативе, кашњење у развоју говора, проблеми са моториком... Познато је да на појаву аутизма утиче генетика, али да би овај поремећај настао потребно је да се „укрсти” више фактора ризика – генетика, загађење животне околине, нарочито пестицидима, старије прворотке, разлика између две трудноће краћа од 12 месеци, мултипликоване трудноће, постојање инфекције код труднице... Марија Лујза Скатони напомиње да сваки од ових ризика сам по себи не представља опасност од појаве аутизма, али да у одређеним околностима уколико у вези буде више фактора ризика, они заједно могу бити узрочници аутизма.

„Један одсто популације има мутацију гена која се може довести у везу са поремећајима у вези са аутизмом”, каже др Скатони. Д. И.

Datum: 16.3.2017

Medij: Politika

Rubrika: Bez naslova

Autori: Dejana Ivanović

Teme: UNICEF, Socijalna pitanja/ Deca, Zdravlje dece, Deca sa smetnjama u razvoju

Napomena:

Površina: 364

Tiraž: 0

Naslov: Najveći teret na porodici

Strana: 9

Najveći teret na porodici

Дијагноза се касно поставља, нема довољно дневних боравака, адекватне здравствене и социјалне заштите...

Директор Уницефа Мишел Сент Ло и Енди Ши из организације „Аутизм спикс”

УСједињеним Америчким Државама од 68 деце једно има аутизам, у Великој Британији тај однос је један према сто, а у Италији међу 250 малишана један је аутистичан. Нико, међутим, не зна колико особа са аутизмом живи у Србији: регистар не постоји, што додатно отежава живот особама са аутизмом јер их систем често не препознаје, па не могу да остваре помоћ, социјалну подршку, адекватну здравствену заштиту...

Иако према неким подацима у нашој земљи живи неколико хиљада људи са аутизмом, процена је да је њихов број далеко већи. Само у Нишу, како се чуло

на међународном симпозијуму „Живети са аутизмом из перспективе пацијента, родитеља и професионалаца” недавно одржаном у овом граду, према најновијим информацијама, има око 500 особа са поремећајима повезаним са аутизмом.

Први поуздани подаци, како је најавио министар здравља Златибор Лончар на отварању овог скупа, почеће седа се прикупљају крајем 2017. јер је у току припрема регистра деце са сметњама у развоју који је препоручен Националним програмом за унапређење развоја у раном детињству. Ови подаци допринеће бољем

планирању услуга за децу и њихове породице у оквиру свих нивоа здравствене заштите.

То је само први корак у ономе што је неопходно учинити како би се особама са аутизмом али и њиховим породицама, које сnose највећи терет, омогућио квалитетан живот: у Србији се суочавамо са кашњењем у препознавању симптома поремећаја повезаних са аутизмом и постављању дијагнозе.

Осим тога у нашој држави нема довољно центара за пружање раних интервенција, недостају стручњаци у овој области, проблем су и капацитети за дневни боравак, школовање...

„Није довољно утврдити само број особа са аутизмом, већ се морају направити добре процене и сваком детету омогућити оно што му је потребно. Неопходно је обезбедити бољи положај деце са аутизмом и другим развојним поремећајима и њихових породица”, каже Мишел Сент Ло, директор Уницефа у Србији.

Он наглашава да се морају решавати и проблеми у вези са капацитетом неопходним за дневни и други боравак особа са аутизмом, али је потребно и боље инклузивно образовање.

Дејана Ивановић

▶ **Први подаци о броју деце са аутизмом у Србији стићи ће крајем 2017. када се заврши регистар деце са сметњама у развоју**

